

UIT DE GESCHIEDENIS VAN DE GENTSE BRUGGEN (Vervolg)

GRASBRUG

Oorspronkelijk noemde deze brug de Veebrug en men treft de naam aan in zeer oude geschriften : 1208-1212 Veebrughe

1322 "toter Veebricgen"

1323 "bider Veebrugghen"

1329 "Veebrugghen en Veebricge"

De huidige benaming "Grasbrug" zou in voege gekomen zijn omstreeks het begin van de 17de eeuw.

Zowel de eerste als de tweede benaming zou verwijzen naar de drassige oevers die als drenkplaats voor vee gebruikt werd. De aanpalende straatnamen "Graslei" en "Hooiaard" verwijzen ook naar de oude gesteldheid van de omgeving van de brug.

De brug werd van 1424 tot 1426 herbouwd als een stenen brug met drie doorgangen.

In 1489 werden er aan beide zijden van de brug twee huisjes gebouwd. Deze huisjes zijn duidelijk zichtbaar op het plan van Sanderus. Ze werden afgebroken in 1751.

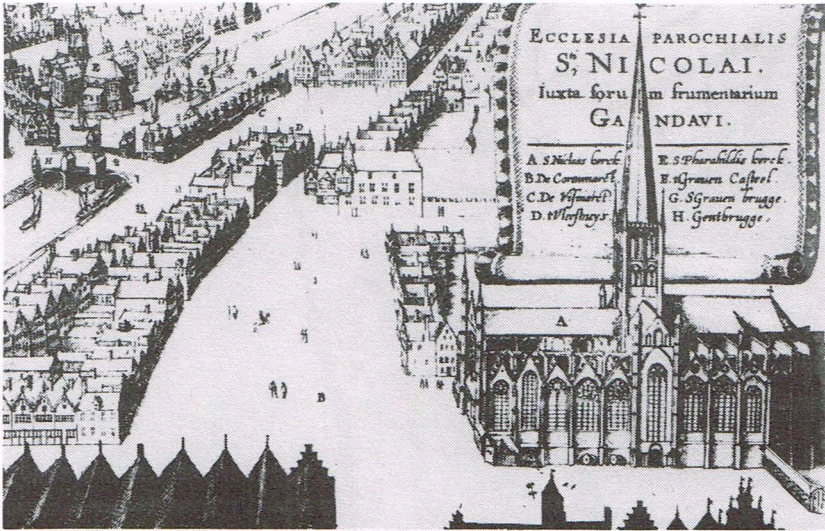
Wegens de goede ligging tussen drie markten, bij de losplaats en in de onmiddellijke omgeving van het korenstapelhuis en de vleeshalle, moet de Veebrug een belangrijke rol gespeeld hebben in het dagelijkse leven van de stad. Hier betaalde men trouwens "de tol van Gent" ook "de tol van Aishove" genoemd. Dit tolrecht werd geheven op allerlei koopwaar die deze plaats voorbijkwam. De brug bleef tot in de 18de eeuw onder Grafelijke jurisdictie.

De stenen brug werd in 1751 afgebroken en vervangen door een houten draaibrug. De plannen van al de nieuwe draaibruggen over de Leie, gelegd na het graven van de Coupure, zijn nog te zien in de atlas Malfeson (SAG). Hiebij een foto, uit deze atlas, van de "Garsbrug" = Grasbrug.

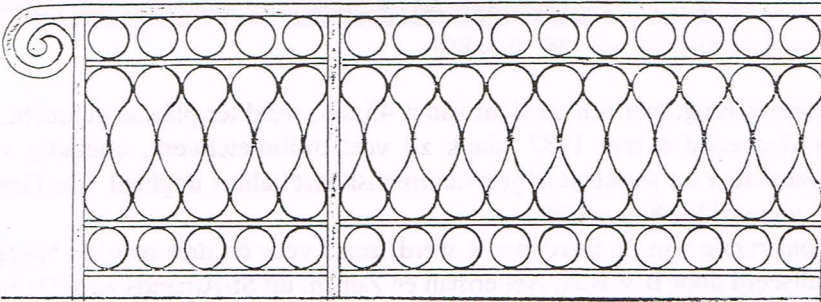
Deze draaibrug werd hersteld in 1804. In 1875 werd de brug bijna volledig herbouwd. De metalen bovenbouw werd gemaakt door de Gebr. Duez uit Gent, voor de prijs van 43.400 fr. Tevens werd er een brugwachterhuisje gebouwd. De mooie brugleuning, geplaatst in 1875, werd in 1934 vervangen door een meer "functionele" (zeg maar alledaagse) leuning. De laatste vernieuwing had heel wat voeten in de aarde.

De werken aan deze brug werden gestart op 17 april 1986 door N.V. Denijs. Het verkeer werd onderbroken van 9 juni 1986 tot 10 juli 1987.

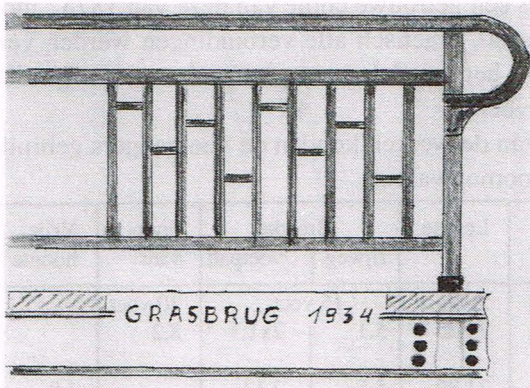
De Grasbrug was de eerste van de vier Leiebruggen die vernieuwd werd.

De Grasbrug (H) op het plan van Sanderus.

De Grasbrug. 1875-1987.

Detail brugleuning.

Transport Grasbrug op 6 mei 1987. Foto ROL.

De nieuwe brug, met een gewicht van ± 45 ton, werd ter plaatse gebracht, op woensdagavond 6 mei 1987 "dank zij veel millimeterwerk, oneindig veel gemaneuvreer en sterke staaltjes stuurmanskunst" aldus dagblad "De Gentenaar" van vrijdag 8 mei 1987.

De constructie van de bovenbouw werd, zoals voor de drie overige bruggen gerealiseerd door B.V.B.A. Aelterman en Zonen, uit St-Amandsberg. De brug werd de dag nadien op haar definitieve plaats gelegd onder toezicht van heel wat kijklustigen.

De nieuwe brug is een getrouwe copie van deze van 1875 : mooie brugleuningen in gesmeed staal, praktisch alle verbindingen werden verwezenlijkt met klinknagels, alleen het wegdek werd niet zoals vroeger in eikenhout maar in Azobé hout uitgevoerd.

Tijdens de duur van de werken konden de voetgangers gebruik maken van de noodvoetbrug stroomopwaarts.

Jaar	Soort	Lengte	Breedte		door- vaar	Vrije hoogte	Toegelaten Belasting
			rijweg	voetpad			
1754	vaste, steen	50 voet	15 voet		30 voet		
1875	draaibrug, metaal	21,25	5,1	2x1,3	8,2		
1987	idem	21,80	5,5	2,13		1,8	32 Ton
Staatsbrug							

VLEESHUISBRUG

Deze brug, gelegen tussen het St-Veerleplein en de Groentenmarkt, veranderde in de loop der eeuwen menigmaal van naam. Oorspronkelijk werd zij 's Gravenbrug genoemd omdat de brug gebouwd werd in opdracht van de Graaf van Vlaanderen. Volgens Dr Gysseling wordt de brug voor het eerst vermeld in 1274 als "le pont con claime le pont le conte".

In de naamgeving ontmoetten we in 1659 de benaming "Kraanbrug" naar de openbare kraan op de Kraanlei. Vanaf 1794 kreeg de brug de naam van Vleeshouwersbrug. In het boek van Malfeson staat ze vermeld als de Beenhuisbrug. De benaming evolueerde naar de huidige officiële naam van Vleeshuisbrug als zijnde de brug aan het gewezen groot Vleeshuis.

Van omstreeks 1321-1322 tot in 1754 was de brug in steen opgetrokken en op het einde van de 17de eeuw werden er op de brug zelfs enkele huisjes verhuurd aan neringleden (deze huisjes werden omstreeks 1542 gebouwd).

Aan weerszijden van de brug stonden de Schepenen van de stad de beschikbare gronden af, om er 27 houten winkeltjes te laten oprichten.

In 1754 werd de stenen brug afgebroken en diende ze plaats te maken voor een veel smallere houten draaibrug (die zeer log draaide!). Deze laatste werd verbeterd in 1801 en vernieuwd in 1867.

Van de vier Leiebruggen die in 1986-1988 vernieuwd werden, was deze brug de laatste.

De werken begonnen op 22 september 1986 met de versteviging van de oude fundatie's door het boren dwars doorheen deze laatste en het plaatsen van micropalen (zie voor alle details hierover in het boek "Zeven bruggen").

Uitvoerende firma : Moens uit Meise.

Om het verkeer zo weinig mogelijk te hinderen (er waren gelijktijdig werken bezig aan de Grasbrug en de Zuivelbrug) had het Ministerie van Openbare Werken besloten de werken te laten uitvoeren van 22u 's avonds tot 's morgens 6u.

Op 9 oktober 1986 verscheen in verschillende dagbladen berichten over het protest van de omwonenden wegens nachtlawaai, zodat na herhaalde klachten bij de rijkswacht deze laatste de werken liet stilleggen. De werken werden terug aangevat op maandag 20 oktober 1986, deze maal echter van 7u tot 22u zodat het verkeer moest omgeleid worden.

Deze werken eindigden op 7 november 1986.

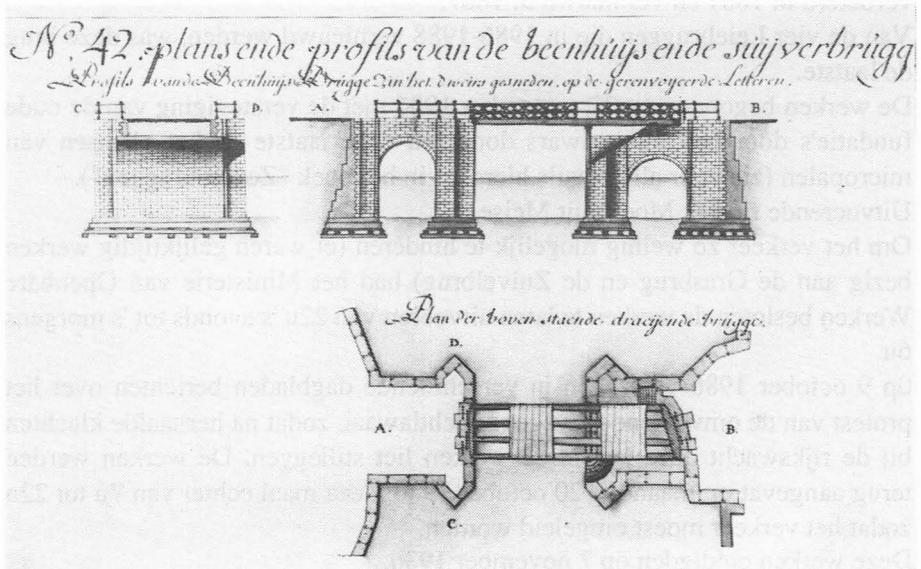
In 1988 zorgde de brug een tweede maal voor de onderbreking van het verkeer doch voor de voetgangers was wel een noodbrug aangelegd (dezelfde welke gediend had voor de Grasbrug).

Van 18 april tot 24 juni 1988 moesten de tramreizigers aan de Groentenmarkt afstappen en terug opstappen aan het Gravenkasteel (of omgekeerd).

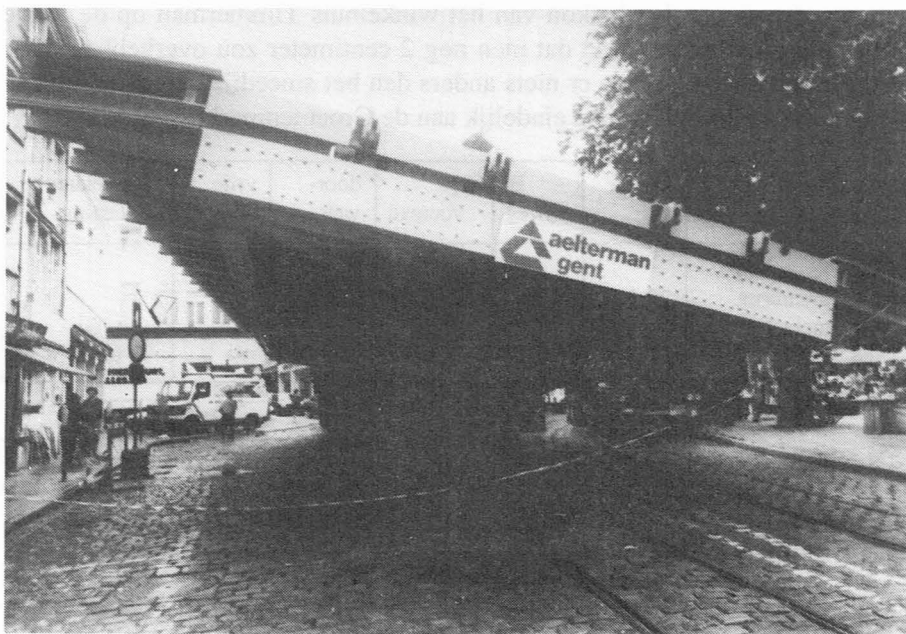
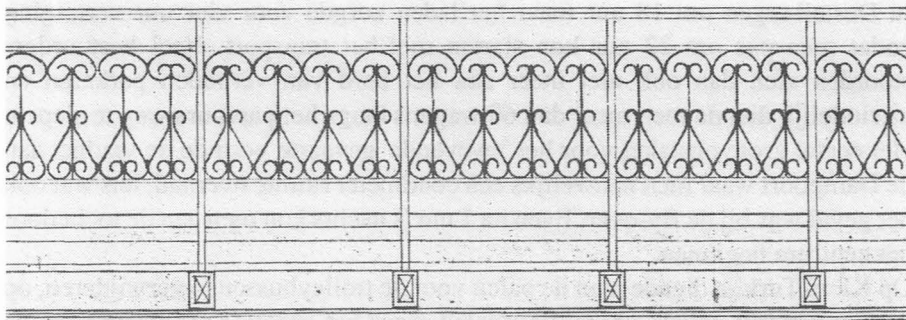
Op 30 mei 1988 werd de nieuwe Vleeshuisbrug ter plaatse gebracht en zorgde

Vleeshuisbrug rond 1920.

Tekening uit Atlas Malfeson. S.A.G.

Aankomst van de nieuwe Vleeshuisbrug op de Groentenmarkt. Foto ROL.

voor spektakel in de Gentse binnenstad : uit dagblad "Het Volk"

ZESTIG WAGENS WEGGESLEEPT BRUG MOEIZAAM DOOR GENT

GENT - Vrijdagnacht werd met veel moeite de nieuwe Vleeshuisbrug naar de Groentenmarkt gevoerd. Daarvoor moest men de brug schuin monteren op een vrachtwagen aangezien men anders nooit door bepaalde smalle straten geraakte. De brug heeft een lengte van 22 meter en een breedte van 8,8 meter. Normaal was voorzien dat het transport zou vertrekken bij de firma Aelterman

in Destelbergen om 18 uur maar het laden zorgde voor vier uur vertraging zodat men pas om 22 uur kon starten met het transport. Veel bestuurders stoorden zich dan ook niet meer aan het bord van verboden parkeren en uiteindelijk diende men meer dan 60 wagens langs het parcours weg te slepen. Het eerste grote obstakel voor het 'zwevende' gevaarte vormde de viaduct aan de Dampoort waar men nauwelijks een centimeter ruimte overhad, iets wat ook het geval was bij de fly-over. Even na 1 uur 's nachts kon men aan de tocht door het centrum beginnen.

Op Klein Turkije diende men de palen voor de trolleybussen te verwijderen, op de Korenmarkt enkele verlichtingspalen maar het grootste probleem vormde het smeedwerk van het balkon van het winkelhuis Timmerman op de Korte Munt. Men had uitgerekend dat men nog 2 centimeter zou overhebben maar toen dit niet zo was, restte er niets anders dan het smeedijzeren balkon uit te breken. Om 4u30 kwam men eindelijk aan de Groentenmarkt.

Jaar	Soort	Lengte	Breedte		door- vaar	vrije hoogte	Toegelaten Belasting
			rijweg	voetpad			
1751	vaste, steen	20,5	5,25	2x1,25	30 voet		32 ton
1867	draaibrug, metaal				8,2		
1988	idem	21	5,6	2x1,3			

M. LABYN
(t vervolgt)

OPROEP AAN ONZE LEZERS

Om te kunnen voldoen aan de talrijke vragen naar oude nummers van ons tijdschrift "Ghendtsche Tydinghen", doen wij een beroep op uw medewerking om afstand te doen van nummers of jaargangen die niet meer worden gebruikt. Een overeen te komen vergoeding voor deze vriendendienst kan desnoods overwogen worden.

De inlevering gebeurt op het Documentatiecentrum (Convent Engelbertus, Groot Begijnhof, huis nr. 46, Sint-Amandsberg), alle zondagen van 10 tot 12 uur.

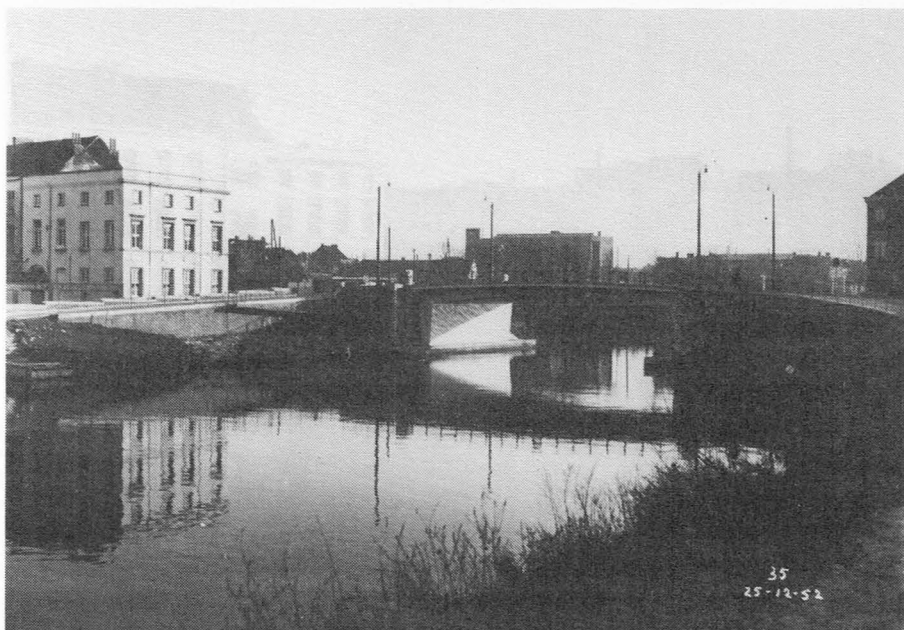
Het D.C. is gesloten op feestdagen en in de maanden juli en augustus. Wij danken u bij voorbaat voor uw geste.

De bibliothecaresse,
Mevr. Van Geluwe-Eggermont A.

AANVULLENDE ICONOGRAFIE GENTSE BRUGGEN

De Dampoortbrug op Kerstdag 1952. Verzameling Olivier-Gérard Willemot.

De Dampoortbrug op Kerstdag 1952. Verzameling Olivier-Gérard Willemot.

